

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 113.

Maribor, dne 30. septembra 1912.

Letnik IV.

Proti sedanji vladi.

Rajhenburg, 29. sept.

Danes dne 29. t. m. je priredila Slov. kmečka zveza v našem trgu politično zborovanje, katero je vodil župan gospod Dular. Na zborovanju je govoril državni in deželni poslanec dr. Korošec, ki je med drugim tudi izvajal:

Kmečki stan nima pri vseh slovenskih strankah prijateljev in zagovornikov. Liberalni in štajercijanski listi radi smešijo kmečki stan in najraje napadajo naše tovariše poslance-kmete! ter jih sramotijo in ponižujejo. Pri volitvah razglašajo gesto: kmet naj kmeta voli, a ko je kmet izvoljen, mu jemljejo z neosnovanimi napadi na njegovo izobrazbo in sposobnost ugled. Katoliške stranke pošiljajo največ kmetov v postavodajalne zastope. (Odobranje.)

Sedanja večina državnega zbora in sedanja vlada se tudi kaj malo ozira na kmeta in njegove interese. Boj proti kartelom se je poizgubil v neštivilnih enketah, katere so vladni zastopniki znali tako spretno sestaviti, da te enketi niso odkrivali škodljivosti kartelov, ampak skušale dokazati njih nedolžnost. Socialna demokracija je naredila samo kapitalistom uslugo, ko se je udala ter sodelovala pri enketah, čeprav so naši slovenski poslanci svrili pred takim prikritim zavlačevanjem kartelnega vprašanja ter odklonili vsakero udeležbo. Trgovinsko ministrstvo se je brez vsakega pridržka postavilo na stran kartelistov in pošiljalo k nekaterim enketam kot svojega zastopnika celo karteliranega tovarnarja.

Pravzaprav je industriji le čestitati, da se njeni interesi v trgovinskem ministrstvu tako vestno upoštevajo. Tem bolj nas žali, ko gledamo, kako bogatelno se ravna od strani vlade zadnji čas s poljedelskim ministrstvom. Lani več časa nismo imeli poljedelskega ministra in takrat je vodil poljedelsko ministrstvo sedanji finančni minister Zaleski. Potem je prišel Braf, sicer izredno zmožen in naklonjen kmetijstvu, toda smrtnonevarno bolan. Ko je umrl, niso imenovali za voditelja ministrstva velesposobnega akcijskega šefa Ertla, ampak Heinolda, kateri je že itak imel s svojim resorantom in ministrskim predsedstvom dovolj opravila. Ertl jim je bil prepa-

meten in preodločen v nasledovnoju agrarnih interesov. Tako se je zgodilo, da je stalo zadnji čas poljedelsko ministrstvo neprestano pod kuratelo finančnega in trgovinskega ministrstva. (Ogorčenje.) Jasnno je še nam v spominu, kako je finančni minister Zaleski vso svojo armensko zgovornost uporabljal, da se v proračunu črta večmilijska podpora za poškodovane po uimah in za povzdigo živinoreje. Na eni strani finančni minister davi in črta budget poljedelskega ministrstva, na drugi strani pa naklada kmetom na podlagi neresničnih podatkov visoke osebno-dohodninske davke. (Novo ogorčenje.)

Sedaj smo dobili novega poljedelskega ministra v osebi senatnega predsednika pri upravnem sodišču dr. Zenkerja. Mož ni imel nikdar nobenega stika s kmetijstvom in agrarne zahteve so mu deventkrat za pečatena knjiga. Mislili smo, da je za Callo bil baron Widmann samo izjema, z imenovanjem Zenkerjevim je dokazano, da postajajo možje Callove strokovnjaške izobrazbe sistematično poljedelski ministri. Stürghovo ministrstvo se imenuje ministrstvo kapacitet in res avstrijski kmetje so dobili za svojega ministra kapaciteto v juridičnih stvareh. (Smeh.) To so kapacitete na krivih prostorih. Ves svet bi se smejal, če bi Čehi kmeta Praška svojodobno postavili na prostor justičnega ministra, sedaj morajo agrarci pripustiti v svoj lasten zasmeh, da jim postavijo strokovnjaka v juridičnih zadevah na prostor poljedelskega ministra.

Na mesto, s katerega je nekdanj ponosno vihrala zelena zastava kmečkega stanu, so sedaj posadili Zenkerja z bobnom, da bo naznanjal smrtni dan kmečkega stanu. (Splošno pritrdjevanje.) Največja krivda zadene v tem oziru češke agrarce, ki so prodali svojo samostalnost in se dajo slepo voditi od veleindustrijskega dr. Kramara. Zato je umevno, da njih listi izražajo nado, da bo novi poljedelski minister skrbel za češki uradniški naraščaj, toda kako bo skrbel za kmetijstvo, to je tem zaslepljenim hlapcem čeških industrijalcev deveta briga. Njihova zahteva bi morala biti, edino pametna in slovanska zahteva, da postane jurist Zenker naslednik dr. Hohenburgerja. Tam bi bil na svojem mestu! Toda Čehi prenašajo tudi Hohenburgerja, če se jim le dovoli, da smejo tudi sami biti pri koritu. (Pritrdjevanje.)

nastanila pod jedno streho, v Majdakovi bajti na hribu.

V sreči in zadovoljnosti sta živela naša nova zakonska in Fefa je bila popolnoma prepričana, da so se gospod zmotili, ko so jej prerokovali o ljudskih vračih. Kupčija je šla dobro, še celo dvojni cvet je poglala, pa obrodila tudi dvojen sad, ker sta oba nosila na jeden kup: Fefa jajčji in kurji izkupček, Gašper pa kozlovskega. Res dobro se jima je godilo celo spomlad in poletje.

Prisvetila pa je rumenega lica jesen. Pesem lovskega roga in glasen pok, pumf, ki se je razlegel raz hribov, je oznanjal jesen in zajčjo smrt. V možu Gašperju se je zopet vzbudila lovska strast, ki se mu je rodila v mladeniški hobi, poglala pa cvet v udovski. Komaj je že čakal, kedaj mu bodo gospod župnik poslali glas in ga povabili na Radl na lov. Že davno jim je bil odpustil taisto ne lepo besedo pijanec in jih odslej tudi lepo imenoval, ne več dedeca, ampak: našega gospoda.

Gašperjeve srčne želje so se kmalu izpolnile; prikolomastil je na hrib Hizlov Muhl in mu naznanil, da je jutri ob 6. uri zjutraj v St. Juriju sv. maša, potem pa bodo odrinili vsi na Radl nad zajce in lisice.

Gašper se je do dobra očehil, napolnil torbo, oprtal puško in moral se je še obrniti, da ga je odbrila Fefa še od zadaj. Dopačel se jej je kot lovec in z zadovoljnim: „Bode že, Gašper“, ga je pustila od doma.

Po končani sv. maši in po okrepčanem želodcu je odrinilo kakih 30 lovecev z gospodom župnikom na čelu na stojišča. Prekanjeni mešetar se je vedno držal gospoda župnika, ker je videl, da jo precej obilno steklenico žgane pijače pobasal v torbo. Vedno je brakiral za gospoda in prignal že predpoldan kake štiri zajce pod strel.

Seveda se je gospodu to dopačilo in pri vsakem padlem zajcu je moral Gašper krepko potegniti iz steklenice.

Dovolj je bilo nam Slovencem in Hrvatom že, da sedi v sedanji vladi Hohenburger, sedaj je prišel za Hohenburgerjem še Zenker, da zaslužni naše pridno in za svoj obstanek se boreče kmetijstvo za dekle industrije in velikega kapitala.

Slovenski vinogradniki! Sedaj so nastopili zopet nevarni časi za vas, ker se je treba bati, da bo finančni minister na novo prišel z vinskimi davkom, in živinorejcem preti nevarnost, da se resnično odprejo meje tuji živini, kajti poljedelsko ministrstvo vodi mož, ki se nikdar ni brigal za kmečke interese in ki se bo vsled tega udajal pritiskom finančnega in trgovinskega ministrstva. Industrija se že sedaj pripravlja za nove trgovinske pogodbe in trgovinski minister jim je javno obljubil pomoč pri pripravi, agrarcem pa dajo v teh vlekritičnih časih na mesto kmetijskega strokovnjaka — juridičnega za ministra!

Hrvaško-slovenski poslanci k tej spremembi v kmetijskem ministrstvu ne bomo molčali, ko pridemo oktobra v državno zbornico. (Navdušeno odobranje.) Iskali bomo tudi zaveznikov proti temu omalovaževanju avstrijskega kmečkega stanu. (Novo navdušenje.) Iskali jih bomo, kjer bomo upali, da jih najdemo. In če jih tudi nikjer ne najdemo, čutimo se Slovenci in Hrvati močne dovolj, da se sami bojimo proti sistemu, ki je našim kmečkim in narodnim interesom tako poguben. Novo parlamentarno zasedanje moramo po mojem prepričanju začeti z veselo vojsko proti vsem našim neprijateljem, kjerkoli se nam pokažejo ali na vladni ali na nemški strani, ali magari četudi na češko-poljski strani. (Veliko in trajno odobranje.)

Na predlog č. g. svetovaleca Cerjaka se je izrekla Hrvaško-slovenskemu klubu zaupnica in se je klub pozval, da se v jesenskem zasedanju odločno zavzame za narodne in kmečke interese hrvaško-slovenskega naroda. S tem se je končalo zborovanje!

Naše prireditve.

Loka pri Zidanem mostu.

Včeraj, dne 29. septembra, se je vršil pri nas v sobi Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva dobro obiskani politični shod. Naš državni in

Ni se branil, kedo bi se pa tudi ustavljal go-spodu. Okoli 12. ure popoldne je bil že tako okajen, da je videl mesto jednega zajca kar tri in kričal je na vse grlo:

„Gospod, katerega pa naj požnoram, ker vidim kar tri?“

Gospod župnik so mu smeje odgovorili:

„Gašper, le kar srčnjega potegni!“

In res, strel je počil in srednji, resnični zajec se je zvijal v smrtnih bolečinah.

Z veliko lovske srečo so lovili celi dan in proti večeru dospeli na Radl k sv. Pankraciju, kjer bi naj prenočili in drugo jutro zopet nadaljevali svoje morilno delo.

Gospod so dali pripraviti dobro večerjo in poskrbeli tudi za potrebno mokroto.

Naš Gašper se ga je bil do dobra navlekel in se kmalu zakopal v slamnato ležišče. Drugi lovci pa so kvartali, govorili v latinščini itd. Vse je pač bilo židane volje, le lovec Peljusek je spal in grozno smrčal. Dregali so ga, mu puhali dim v prostor-ne nosnice, pa vse skupaj ni nič pomagalo.

Gašper se je sedaj obrnil na levo, pa zopet že vlekel dreto; na desno in zopet ista godba, le malo bolj na lahko in v taktu se je gibala, kadar se je prevrnil na trebuh.

Vsi so že bili nevoljni in se posvetovali, kaj li storiti s trobentačem Gašperjem. Iz resnega ugibanja jih vzdrami Pučkovega Jokla pes, ki je cvilil na potrebo. Takoj so bili vsi jedini: ugasnimo luč, psa pa denimo h Gašperju na toplo.

Sklenjeno — storjeno.

Vsi so polegali po svojih ležiščih; pes je sicer nekaj časa cvilil, nato pa utihnil.

Ni trpelo dolgo in predramil se je tudi Gašper. Najpoprej je na dolgo in glasno zazdehal, se otipal in skrbno ogledal na vse strani. Ko pa je zapazil, da je vse tiho in v trdnem nočnem spanju, je zlezal izpod slame in se zmuznil do peči.

(Dalje prihod.)

PODLISTEK.

Fefa in Gašper.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

V.

Čas priprave in pomisleka se je vlekel počasi kot megla. Ni pa v tem času naša nevesta šivala bale, ne kupovala, ampak šlo je vse v starem tiru naprej; le tu pa tam sta se srečavala z ženinom, se pogovarjala navadne reči in si ob slovesu podajala roke. Vse se je pač godilo na pošten in dostojen hribovski način.

Vendar enkrat, po dolgem čakanju, je tudi sv. Juriju udarila na uho vesela „aleluja“ in osem dni po veliki noči so gospod razglašali, da sta se namenila stopiti v zakonski stan: ženin je Gašper, po domače Peljusek, nevesta pa Genofeta, po domače Majdakova jajčarica itd.

Glasen šum je nastal po celi cerkvi.

Omožene ženske so se pomikale; zastarele, jenseske device so se sicer tudi smejale, v srcu pa se hudovale nad Gašperjem, ki si je zbral to drgogledno Fefo, ne pa katere izmed njih. Le možje so kimali in hvalili Gašperja, češ, da je pravo pogodil in da prekanjeni mešetar že ve, kje je kaj za prigrizek na starost.

Gostija je bila čez tri tedne brez vsakega šuma in ropota. Babure so radovedno tiščale glave iz vseh voglov in gledale, če bode imela Fefa venec ali ne? In res, ni ga imela, akoravno bi ga bila bolj zaslužila, kakor marsikatera druga klopotača.

Po dokončanem obredu je peljal mož Gašper svojo ženko v krčmo, kjer je popil na veselje par fraklov več, nego po navadi.

Fefa pa je kupila jedno žlico več, nego jih je imela pri kajši; lonec, ki je držal za dva in s to balo sta jo majhala okoli večne luči proti domu in se

deželni poslanec gospod Pišek nam je v jako poljudnih besedah poročal o delovanju, oziroma o nedelovanju našega deželnega zbora. Gospod poslanec je žel za svoja izvajanja splošno odobravanje. Kmetje so se pritoževali, da jim hočejo vrane uničiti vse poljske pridelke, zlasti koruzo, in so prosili gospoda poslance, naj ukrene vse potrebno, da se vsakega kmetu dovoli na svojem polju streljati vrane. A tudi dva socija sta prišla na shod, da bi zgago delala, pa sta odnesla za enkrat dolge nosove. Socialdemokrat je pač povsod enak. Je čisto prav, da pridejo tu in tam na naše shode, bodo vsaj kmetje videli, kakšno izobrazbo imajo ti rudeči rešeniki ljudstva.

Ustanovitev podobora Slovenske kmečke zveze pa se je morala preložiti na prihodnjico, ker je moral gospod poslanec oditi z vlakom.

Gospodu poslancu boji tem potom ponovno izraženo naše zaupanje in prisrčna zahvala za njegov trud. Tudi vsem drugim poslancem se je izreklo zaupanje.

Jarenina.

Slomškova svečanost, se je dne 26. septembra vršila ob 10. uri predpoldne. Cerkev je bila polna dobrega, vernega ljudstva. Najpoprej so bile vigilije, potem pridiga, levitirana sv. maša in libera za rajnega. Pridigal je gospod župnik šentiljski Ev. Vračko o delovanju in življenju Slomškega. Po cerkvenem opravilu se je vršila slavnostna konferenca, ki je bila prav živahna in katero je vodil gospod Evald Vračko. Nekateri gospodje so povedali dokaj zanimive dogodiljaje iz življenja velikega škofa. Ti še nezapisi dogodki se bodo o priliki priobčili. Da se enkrat povzdigne Slomšek na altarje, je treba še pred vsem v ljudstvu misel o svetosti Slomškovi utrjevati in širiti. Svetovalo se je, da bi se vsako leto v posameznih farah nedelja po 24. septembru obhajala v spomin Slomškove smrti s svečano službo božjo in s primerno pridigo. Naj bi se tudi kmalu na kompetentno stran poslala peticija, da se vsaj zaženejo predpriprave za kanonizacijo. Od izdaje letnih duhovniških drobtin se pa je splošno odsvetovalo, ker se ne bi stvar rentirala in imamo sedaj itak že dovolj časnikov. Pač pa bi bilo dobro, ako se kaj letos izda taka knjiga kot „almanah“ v spomin petdesetletnice smrti velikega Antona Martina Slomškega. V tem almanahu bi se lahko priobčili še nepriobčeni spomini na Slomškega, popisi velikih letošnjih svečanosti, boljši govori, pridige itd. Na koncu je še nabral gospod predsednik med omizjem 22 K za našo „Slovensko Stražo“, katere so gospodje darovali v zahvalo, da je Slomšek otel St. Ilj.

Ptuj.

Včerašnja Slomškova slavnost je naša vse pričakovanje izborna vspela. Iz vseh krajev ptujske okolice se je zbralo obilo ljudstva in so bili prostori v Narodnem domu nabito polni. Zbrano množico je pozdravil častiti gospod Jager, ki je dal besedo dr. Hohnjeu, kateri je z njemu lastno zgovornostjo proslavljajal nepozabnega Slomškega in navduševal k posnemanju njegovih nauk. Po dr. Hohnjeu je še nastopilo več govornic, med njimi tudi odposlanka ljubomerske Dekliške zveze. Vse so žele mnogo pohvale. Ravno tako dovršene, kot govori, so bile tudi deklamacije. Igra „Nekdaj in sedaj“, ki jo je spisal za vse dobro tako vneti gospodična Razlag in se je včeraj prvokrat predstavljala, je dosegla popolni uspeh. Gospodični moremo le čestitati. Zelo pohvalno moramo omeniti tudi krasno petje, o katerem se je splošno čul samo glas priznanja. Kratko lahko rečemo: Slomškova slavnost v Ptuj se je imenitno obnesla. Pokazali smo, da vemo in znamo ceniti velike moze, da smo jih torej vredni. Še bolj kot dozdaj bomo v bodoče skušali Slomškove nauke vdejevati v življenje.

Sv. Peter na Kronske gori.

Včeraj se je vršil pri nas po rani sveti maši shod Slovenske kmečke zveze v cerkveni hiši. Predsedoval je veleposesnik gospod Širnik. Poslanec dr. Karol Verstovšek poročal o delovanju državnega zbora in o položaju glede deželnega zbora. Volilci so izražali svoje želje o šoli, o lovu itd. in izrazili poslancu popolno zaupanje.

Sv. Janž pri Dravogradu.

V gostilni gospoda Časa se je vršil shod Slovenske kmečke zveze opoldne po opravilu. Vodil ga je starosta gospod Bart. Poslanec dr. Karol Verstovšek je poročal o državnem zboru in pa tudi o deželnem zboru. Gospod župan Werdnig se strinja s postopanjem gospoda poslance in mu izraža popolno zaupanje. Gospod najdučitelj Alt opozarja gospoda poslance radi občinskih cest, na kar mu da gospod poslanec potrebna pojasnila. Predsednik gospod Bart se zahvali gospodu poslancu za poročilo in zaključil shod.

Slomškova slavnost v Žičah.

se je vršila včeraj na prostem v Draživasi pri gospodu Janezu Klinecu. Priznati moramo, da se je čisto obnesla. Udeležba je bila nepričakovano lepa. Videli smo goste iz Poljčan, St. Jerneja, Loč, Čadrama, Zreč in posebno dosti iz Konjice. Precej obširen vspeh se je prav dobro rešil. Pozdrav gospoda Brgleza je bil prisrčen, govor navdušenega žičkega fanta prepričevalen, petje posebno mično, deklamacije dobre, igra izborna. Od dr. Kreka v igri „Tri sestre“ narisane krepke značaje znajo le

brihtni žički fantje in dekleta predstavljati. Zabavali smo se prisrčno, pa si tudi nekaj naukov za življenje vzeli seboj. Posnemati hočemo velikega A. M. Slomškega in neutrudno delati za vero, dom, cesarja. Iskrena hvala prirediteljem!

Bizeljsko.

Dne 22. septembra smo tudi mi Bizeljani na primeren način proslavili nepozabnega škofa A. M. Slomškega. V cerkvi je bil pri obeh opraviilih primeren govor, popoldne pa v prostorih gospoda Pečnika ljudska slavnost z deklamacijami, igro in petjem pod vodstvom gospoda Kolečnika. Igrala se je igra „Oh, ta Polona“, ki je vzbudila mnogo smeha in poka. Hvala za prireditelje. Igra „Tri sestre“ in „Oh, ta Polona“ se ponovite.

Politični pregled.

Delegacije.

Dunaj, 27. sept.

V današnji seji odseka avstrijske delegacije za zunanje zadeve se je končala debata o ekspoziciji ministra zunanjih zadev, grofa Berchtolda in se je končno odobril proračun zunanjega ministrstva. Debata je bila tudi danes jako interesantna. Odsek se je, stoječ pod vtisom vesti, ki prihajajo iz Balkana in napovedujejo jako težke čase, kakor samoobsebi umevno, baval pred vsem z balkanskim vprašanjem. Vsi govorniki so se pečali s stališčem Avstrije napram temu vprašanju in eventualnimi koraki avstr. politike v slučaju resnih balkanskih komplikacij.

Minister za zunanje zadeve, grof Berchtold, je danes povzel besedo in odgovarjal na tekot debate stavljen vprašanja in dodal kratke pripombe. Posebno je treba poudariti, da se je danes tudi grof Berchtold izrekel za tako politiko napram Turčiji, ki gre za tem, da se pri rešitvi turškega vprašanja ubere srednja pot, da se na eni strani čuvajo suverenitetne pravice Turčije, na drugi strani pa da se ustrezno upravičnim zahtevam balkanskih narodov. Kakor videti, je šel grof Berchtold na zelo neodločno pota.

V sledečem sejno poročilo:

Po Udržalu in dr. Ellenbogenu je delegat dr. Kramar obširno govoril o balkanskem vprašanju in izjavil, da bi morale Bolgarska, Srbija in Grška začeti vojno, ker bi to zahteval elementarni ljudski glas, če se ne uresniči upravičene želje krščanskega prebivalstva. Če se takoj ne izvede popolna administrativna avtonomija, se katastrofi ni mogoče izogniti. Izvedba te avtonomije je najboljšo sredstvo, da se napravi mir na Balkanu.

Delegat Lecher je polemiziral z dr. Kramarjem in obžaloval, da zunanji minister ni omenjal v svojem ekspoziciji gospodarskega vprašanja. Po njegovem govoru je bila seja prekinjena do pol 4. ure popoldne.

V začetku popold. seje je poprosil za besedo minister zunanjih zadev grof Berchtold in je odgovarjal na razna vprašanja. Poudarjal je, da je treba poseta francoskega ministrskega predsednika v Petrogradu in ruskega zunanjega ministra v Londonu, katerima ni odrekati političnega pomena, smatrati pred vsem za čin mednarodne kurtoazije, ki pa gotovo pospešuje cilje, ki jih je govornik hotel doseči s svojim predlogom glede na razgovor vevlasti o bližnjem orientu. Razdora med obema skupinama vevlasti se sedaj ni bati in to tem manj, ker so one sprejele njegov predlog.

Minister je nato govoril o svojem predlogu, pri katerem je mislil na to, da bi pritegnil vodstvo orijentalnega vprašanja na-se.

„Ker pa se še vrše dogovori, ki so zelo prijateljskega in najzaupnejšega značaja, med posameznimi vevlastmi, nisem, žal, že z ozirom na diskrecijo, ki sem jo dolžan drugim vladam, v stanu, da bi natančneje govoril o stvari in se moram omejiti na pojasnilo, da gre pri teh dogovorih za to, da se najde srednja pot, po kateri bi mogla turška vlada sprejeti stavljen predloge, ki bi pa zamogli podati narodnostim v Turčiji pozitiven povod za pomirjenje in tako pospeševati ohranitev miru. Raznim delegatom je padlo v oči, da sem v svojem ekspoziciji omenjal „temnega, nerešenega vprašanja.“ Še ne končani italijansko-turški spor in vse, kar je z njim v zvezi, in nemiri v balkanskih državah, Makedonije in Albaniji, že sami govore za-se in mi odvzemajo nalogo, da bi nadalje govoril o tej stvari.“

Z ozirom na zahtevo, naj bi Avstrija pritiskala na Italijo, da se čim prej sklene mir, je odgovoril minister, da je Avstrija lani v tem smislu podala inicijativo, pritiskati na eno ali drugo obeh teh strank pa je nemogoče, ker je Avstrija zavzela že iz začetka strogo nevtralnega stališče. Ministra vesel, da so vsi delegati za ohranitev miru, kar kaže, da je vladna konservativna politika v tem pogledu v soglasju z najširšimi ljudskimi sloji.

Sekejski načelnik Macchio je nato pojasnjeval o kontroli in poročilih zunanjih konzulatov o inozemski živoreji.

Delegat grof Latour je z ozirom na ministrova pojasnila mnenja, da je tajna seja delegacije nepotrebna.

Poročevalec marquis Bacquehem je izrekel končno zaupanje ministru zunanjih zadev.

Po kratki specialni debati je bil sprejet proračun zunanjega ministrstva v splošnem in v podrobnostih.

Resolucija delegata grofa Latourja, naj se delegacije sklicujejo pravočasno, je bila še potem sprejeta.

Proti Hohenburgerjevemu fermanu.

Društvo čeških odvetnikov na Moravskem je sklenilo protestno resolucijo prot jezikovnemu ukazu justičnega ministra dr. Hohenburgerja, v kateri zahtevajo od čeških poslancev vseh strank, naj delujejo z vsemi zakonitimi sredstvi na to, da se ta ukaz razveljavi.

Odvetnikom so se pridružili še tudi sodniki. 800 članov broječa zveza čeških sodnikov je na svojem protestnem sestanku dne 28. t. m. sklenila resolucijo proti Hohenburgerjevemu jezikovnemu ukazu, katerega označujejo kot protivnega državnim osnovnim zakonom.

Obtožba Hohenburgerja.

Praga, dne 27. septembra. „Česke Slovo“ naznanja, da bo poslanec Klofač v imenu čeških političnih strank v prvi seji parlamenta dvignil obtožbo proti justičnemu ministru Hohenburgerju zaradi ustavolomstva.

Koroški deželni zbor.

Koroški deželni zbor sedaj zboruje. V seji dne 28. t. m. je bil predložen zakonski načrt o osem-milijonskem posojilu mesta Celovec. Ta zakonski načrt je bil sprejet. V isti seji se je tudi razpravljalo o deželnem proračunu, ki znaša 7.101.483 K in je le deloma krit. Primanjkljaj znaša 1.082.556 K. V svrhu pokritja primanjkljaja je večina sklenila, zvišati vse doklade, ki bodo znašala do 90%.

V skrajno burno debato je posegel tudi slovenski poslanec Grafenauer, ki je bičal z žgočim sarkazmom popolnoma zavoženo liberalno deželno gospodarstvo na Koroškem. Končno je bil sprejet predlog za zvišanje doklad z 29 proti 9 glasom. Zopet nov dokaz, da ni slabših gospodarjev pod milim solncem, kakor so liberalci, bodisi nemškega ali slovenskega pokoljenja.

Nemško-češki spori.

Praga, dne 27. septembra. Kakor vedo poročila iz obeh taborov, je skoro izključeno, da bi bilo mogoče še tekom tega tedna zopet začeti s pravnimi pogajanjmi, pač pa je mogoče, da se pravna pogajanja prične koncem prvega tedna meseca oktobra. Češki zastopniki vstrajajo baže na tem, da se Hohenburgerjev ferman prekliche, predno se pogajanja zopet prične. V nemških krogih so mnenja, da še ni mogoče začeti ta ali prihodnji teden z novimi pogajanjmi. Tudi češki sodniki so se posvetovali glede zadnjega Hohenburgerjevega fermana in so se odločno izjavili proti.

Bosna.

Sarajevo, dne 27. septembra. V Sarajevu se vrše sedaj važne konference predstojništva zveze železniških uprav za direktno zvezo in direktni promet med Avstrijo, Ogrsko, Srbijo, Bolgarsko in Turčijo ter za direktni promet med Nemčijo in Orijentom. Konference se vrše v tukajšnji trgovski zbornici ter se bavijo pred vsem z ugotovitvijo tarifov in se konferenc udeležuje 44 delegatov iz teh dežel. Na čevnem redu je med drugim tudi ženeženje tarifa.

Galicija.

Načelnik Poljske ljudske stranke, poslanec Stapski, je v imenu svoje stranke napovedal boj poljski konservativni stranki.

Raznoterosti.

Poljski Grunwaldsky dar izkazuje 1.598.748 K zapisanih; od teh je nabranih 851.220 K. Prvi milijon je določen poljskim šolam v okrajih, koder žive Poljaki v manjšini. Dozdaj so namreč dobile: Galicija 351.000 K, Slezija 200.000 K, Moravska 17.000 kron. Stroški za tri nove poljske šole na Moravskem znašajo približno 270.000 K. Za poljsko gimnazijo v Sleziji je določen nadaljnji znesek 25.000 K še poleg 110.000 K, ki je že nabranih. V bližnji prihodnosti ima „Towarzystwo szkoly ludowej“ plačati 871.000 kron, do katere svote primanjkuje zdaj samo še 182.000 K. Poleg tega je treba stalno prispevati za zdrževanje dosedanjih šol „Towarzystwa“ (Poljske Maticice), kar stane na leto čez 250.000 K. V interesu poljskih teženj pa je vsekako pričakovati, da bodo Poljaki kakor doslej tudi znaprej podpirali z obilnimi prispevki Šolsko Matico, ker sicer bi se morale nekatere šole — kakor pišejo poljski listi — zapreti, oziroma zidanje novih šol odložiti, kar bi bilo seveda v veliko škodo v manjšini živečemu poljskemu življu v zgoraj omenjenih deželah.

Liberalna stranka se v svojem časopisu mnogo bavi z letošnjim strankinim obnim zborom v Celju. Toda kakor je iz dosedanjega poteka razpravljanj doznati, ne bo obni zbor imel drugih praktičnih posledic, nego da sklne združitev slogaške in liberalne stranke in da prevzame liberalna stranka pod kakim popularnim naslovom tudi „Sloga“ v svojo denarno oskrbo. Brzkone bo novi naslov ta, da se „Sloga“ proglasi kot časopis za obmejne Slovence, ki bo po liberalni terminologiji naenkrat objektivni, nepolitičen, nadstrankarski list.

Nemška predrznost. Odkar se nam je poslal iz Bukovine za nemške šole dr. Tumlriz za deželne nadzornika, je nemškim učiteljem še bolj greben zrasel. Tumlriz opazuje njih delovanje z mirnim in dopadljivim očesom. Kaj naj rečemo na primer k najnovejši metodi, da se priobčujejo nemške naloge o njih učenik in učencev, ki prihajajo iz utrakvističnih šol na nemške, v „Marburger Zeitung“ in se smešijo napake v nalogah. Sicer se nobenemu Slovincu ni treba sramovati, če naredi v nemščini napako, toda to vendar ne gre, da bi ravno „Marburger Zeitung“ morala biti oni list, v katerem se uradno razglasa napake šolskih nalog. Gospod dr. Tumlriz, kje ste?

Ciril-Metodova družba je imela 22. t. m. v Trstu svojo letošnjo glavno skupščino. V liberalnem taboru se je z napeto nestrpnostjo pričakovalo nje-nega poteka in izida. Radi Ciril-Metodove družbe so se namreč pričeli liberalci med sabo krepko prekljati. Lepo premoženje, ki si ga je zbrala družba tekom let — znaša že nad milijon kron — je pričelo pri gotovih „nesebičnih narodnih delavcih“ vzbujati skomine. Zato so začeli ti „mladini“ ostro in zahrbitno kampanijo proti sedanjemu družbinemu vodstvu, kateremu očitajo sebične namene. V znamenju tega, ne ravno čednega boja se je vršila skupščina. Posrečilo se je sicer bilo, udušiti revolto v lastnem taboru, da ni vzbrehnila na obnem zboru z vso silo na dan, vendar se je pa čulo pri zborovanju grozeče podzemeljsko gromenje. Prvomestnik dr. Senekovič je med drugim tudi branil sebe in druge družbine funkcionarje, pred očitki, da si pustijo plačati svoje delo s stalno plačo. Skupščina je končala z zmago starinov. Mladini, ki se zbirajo okrog „Dneva“, so morali mirno gledati, kako so splavali njihovi upi po dobro plačanih mestih po vodi. Eno tako mesto za mladine bi bilo mesto posebnega potovalnega učitelja za Štajersko, katerega starini nočejo ustanoviti, ker je nepotrebno. Mogoče, da dobi-jo to sinekuro, kadar se uresniči z odobravanjem sprejeti namen sedanjega vodstva, da se na velikovški šoli opustijo šolske sestre.

Rihard pl. Kralik. Jutri dne 1. oktobra praznuje poznati nemški katoliški pesnik, pisatelj in filozof Rihard pl. Kralik 60letnico svojega rojstva. Za nemško katoliško književnost si je priboril mnogo zaslug.

Vreme. Po dolgotrajnem deževju se je danes nebo vendar zopet enkrat zjasnilo. V opoldanskih urah je začelo sijati solnce. Da bi le ostalo že lepo vreme.

Rudeča pesa — pet komadov v skupni teži približno 60 kilogramov — od kojih seme je iz znanje trgovine M. Berdajsa v Mariboru, Zofijin trg (v gradu) je tamkaj na ogled. Ta pesa je zrasla na ilovnati zemlji nekega veleposestnika v Št. Ilju, kjer se nahaja še okoli 500 takih velikanov. Kako je treba to peso nasaditi, da zraste do te velikosti, se izve v zgoraj imenovani trgovini.

Učenje tujih jezikov. V „Neues Wiener Tagblatt“ čitamo: Z osmim ali devetim letom začenja pri otroku novo življenjsko razdobje, ki skoro štiri leta, do nastopa pubertete tvori poseben, jednóvrsten življenjski štadij. Ta življenjska doba je tudi začetek enega ali dveh tujih jezikov. Ti se morajo najprej obrniti do ušesa in ust. Otrok ima naravno zahtevo po izražanju tudi v drugih (poleg domačih jezikovnih oblik). Kajti to je doba, ko otrok rabi vse vrste jezikovnih mešanice in izmišljenih besed. To je stopinja, na kateri se najizdatneje razvija človeški jezik. Če se pa pred to dobo uče tuji jeziki, postajajo nevarni materinemu jeziku. Če se jih pa uči pozneje, ne govori se jih nikdar dobro in ne morejo biti direktno sredstvo mišljenja. Da se otroci najlažje in najuspešneje uče tujih jezikov v osebnem občevarju s pripadniki dotične dežele, to je pač umevno. Ali zato je le izjemoma prilika. Tujejezičnih besed se mora torej otrok učiti na pamet; zato se priporoča pri tem, da se otroci uče na pamet najprej iz tujega v lastni jezik in potem zopet iz tega v tuji jezik. Košček papirja, ki naj pokriva lastno in tujo vrsto, bo dobro služil.

Za „Slovensko Stražo.“ Duhovniki šentlenartiske dekaniije, zbrani na Slomšekovi slavnosti pri Sv. Ani na Krembergu dne 26. septembra t. l., so po šentlenartski podružnici darovali za „Slovensko Stražo“ 50 K. Živel Slomškov spomin!

12 zapovedi za konjske hleve. 1. Čistost je prvi pogoj v konjskem hlevu. — 2. Zrak in svetloba sta potrebna za ohranitev zdravja konj. — 3. Kakor se konjem postelje, tako ležijo in če dobro ležijo, oziroma spijo, so tudi pri delu čvrsti in čili. Zato jim pripravi dobro ležišče in pokončavaj mrčes v konjskem hlevu. — 4. Kakor konje krmiš, tako tudi delajo; če se slabo krmijo, postanejo medli in oslabljeni in za delo nesposobni. — 5. Konjska vprega je obleka konjeva. Ona se mu mora dobro prilagati, da se zamore v njej prosto gibati in prosto gibanje je potrebno pri delu. — 6. Kakršno orodje, takšni gospodje, pravi neki pregovor, katerega si naj vsi zapomnijo; ker zanična vprega kaže vedno zaničnega gospodarja! — 7. Podkev je podlaga konja, je rekel neki general kavalerije, in zato priporočal posebno skrb za podkve. — 8. Dobra okova je konju tako potrebna, kakor človeku dobra obutev. — 9. Obraniti je lažje, kakor ozdraviti. Ta pregovor zasluži tudi v konjskem hlevu največje pozornosti. Zato skrbi za zdravje konja po svoji moči in če posta-

ne bolehen, privošči mu počitek in ozdravljenje. — 10. Pri konjskih boleznih pokličí vedno dobrega živinozdravnika zraven, varuj se pa mazačev. — 11. Stari in neporabljeni konji se morajo pobiti. — 12. Prodaja starih konj za klanje naj se sklene pisмено, ker drugače se lahko prigradi, da se živali še nadalje izrabljajo in mučijo.

Štajersko.

Maribor. Dne 25. t. m. je sedel na porotni klopi 22letni posestniški sin Jožef Strelec iz Bukove pri Ptuj. Med njegovim očetom in nekim Jurijem Obramom je vladalo že delj časa sovraštvo. Obram je tožil oba Streleca zaradi razsajanja časti. Pred sodnijsko obravnavo so se pa pobotali in morala sta prositi oba Streleca Obrama za odpuščenje. Poprej sta se pa podala oba Streleca v neko ptujsko šnop-sarno, kjer sta se ga pošteno navlekla. Ko so se po-tem podali oba Streleca in Obram proti domu, je pa med potom zopet nastal med njimi prepir. J. Strelec je sunil Obrama v jarek in ga je z nekim kamnom tako dolgo obdeloval, da je poslednji vsled zadobljenih ran izdihnil. Jožef Strelec je zločin sam pri-znal. Porotniki so pritrdili na vprašanja radi uboja in sodišče mu je prisodilo tri leta težke ječe. Zopet vrgel, kako nesrečno vpliva nesrečni ptujski šnops in njegovo glasilo „Štajerc“ na našo mladino!

Maribor. V soboto zvečer je bilo pri „Gambri-nu“ zanimivo zborovanje mariborskih obrtnikov. Navzočih je bilo tudi nekaj Slovencev. Na dnevnem re-du je bila nameravana razstava in pa občinske vo-litve. Kljub slabi udeležbi se je že razprava o prvi točki razpredla dolgo v noč. Govorov ni hotelo biti ne konca ne kraja. Može so bili precej odkritosrčni in so dali svojim čustvom neovirano duška. Pokaza-lo se je, kako je v nekaterih mariborskih „Nemcih“ sovražstvo do vsega slovenskega kar nakopičeno. Nemec češkega pokolenja Havliček, kovarnar stolov Lierzer in še nekateri drugi so se izluščili kot naši najhujši nasprotniki. Zlasti Lierzer se je obnašal tako, da so ga celo pravi Nemci odločno zavrnili. Radovedni smo, če mu je tako nevišče tudi slovenski denar, kakor mu je slovenska beseda. Razstave se-veda ne bo in se je preložila na poznejši čas. Ne-katerim nemškim obrtnikom je pač veliko bolj ležeče na narodni hujskariji, kot pa na smotrenem delu za povzročilo obrtništva.

Št. Ilj v Slovenskih goricah. Včeraj v nede-ljo zvečer je povozil vlak, ki gre iz Maribora ob 6. uri 38 minut, pri postaji vis-a-vis Venigerholzove hi-še prevzítarja Jan. Hauptmana iz Dobrenja št. 42. Bil je star 68 let. Kako je prišel pod vlak, se ne ve. Kakor nekateri pravijo, se ga je bil preveč navle-kel. Pripeljal se je iz Spielfelda okoli 1/7. ure z vla-kom, ki se z onim iz Maribora križa blizu Pesnice.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Goreč vagon na železniškem tiru. Dne 24. t. m., ob 7. uri zvečer, je začel goreti nek železniški voz med postajama Rib-nica-Brezno—Sv. Lovrenc nad Mariborom. Na po-staji v Št. Lovrencu so ga spravili na slep tir. In vkljub naporu se ni posrečilo zadušiti požar. Na va-gonu je bila neka razstavna hišica nekega Kabata, namenjena za Gradec za takozvano „Herbstmesse.“ Požar je upepelil vagon in hišico. Ostalo je le že-lezje. Železniška uprava, kakor tudi Kabat, imata občutno škodo. Vzrok požara ni znan.

Celje. Gostilno „Stadt Graz“ na Graški cesti je kupil na licitaciji trgovec gospod Robert Diehl za 99.999 K.

Loka pri Žusmu. (Tovarna zgorela.) V Loka pri Žusmu je zgorela dne 25. t. m. ob 2. uri zjutraj tamošnja grajščinska tovarna za kopita. Vsled po-manjkanja brizgaln je pogorela tovarna do tal. Mno-go zaposlenih delavcev je prišlo z ženami in o-troci ob kruh.

Sv. Andraž pri Velenju. Na roženvensko ne-deljo, dne 6. oktobra, se vrši pri nas veselica in pa Slomšekova slavnost. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. „Krčmar pri zvitem rogu“, igrajo domači diletan-tje. 3. Igra „Čašica kave.“ Igrajo dekleta Dekliške zveze. Prosta zabava. Prireditve se vrši pri Tonču.

Trije strahoviti umori — Polz aretiran.

Že v zadnjih številkah smo poročali o treh gro-zovitih umorih, ki so se izvršili v mesecu septembru in sicer pri Fürstfeldu, Judenburgu in Predingu. Za dognano se smatra, da je morilec v Judenburgu neki Dominik Polz, kateri ima bržčas tudi umor pri Fürstfeldu na svoji vesti.

Oblasti so z neumornim trudom zasledovale morilca, ki je z nečuvno drznostjo letel tudi sam pravici v roke. Dne 28. t. m. proti 1/9. uri predpol-dne je prišel v občinsko pisarno v Ljutomeru neki mož majhne postave in je prosil, naj mu napravi tajnik delavske knjižice (pas) za potovanje na Ogr-sko. Občinski tajnik Kolar je zahteval od njega, naj se izkaže s kakšnim dokumentom. Polz potegne iz žepa svoje dokumente, iz katerih je tajnik Kolar v svoje največje začudenje spoznal, da ima pred seboj morilca Polza. Napovečal mu je aretacijo in poslal po orožnike. V kratkem času so prišli trije orožniki, in sicer postajenačelnik Poplatnik, stražmojster Sli-var in orožnik Kanic, ki so Polza takoj vklenili. In priznal je Polz svoje ime, toda o kakšnem umoru ni hotel nič vedeti. Orožniki so takoj odvedli Polza na

okrajno sodišče v Ljutomeru, kjer je isto izpovedal, kakor poprej orožnikom. Pri Polzu so našli eno škatljo, v kateri je imel štiri velike mesarske nože shranjene in le 47 vinarjev denarja. Sodišče v Lju-tomeru je takoj obvestilo o aretaciji Polza državno pravdnštvo v Ljubnem in ob eni uri popoldne je spravila eskorta Polza na kolodvor v Ljutomeru, od-koder so ga odpeljali. Ob 4. uri popoldne je došla eskorta v Gradec. Na kolodvoru se je zbrala velika množica radovednega občinstva, ki je hotela videti groznega morilca. Ob 7. uri zvečer so dospeli v Ljubno; zbrala se je taka množica občinstva, da je morala eskorta spraviti Polza po drugi, kakor obi-čajni poti, po velikih ovinkih na okrožno sodišče. Ljudstvo je bilo tako razburjeno, da bi bilo linčalo Polza in eskorta je imela mnogo truda, da je spravi-la morilca v voz. Ljudje so udrli šipe voza, v ka-terem je sedel in mu žugali s pestmi in palicami. Le izrednemu naporu orožnikov in policije je po-srečilo zabraniti nadaljne izgrede razjarjene množice. S poveseno glavo je brzo korakal skozi dvorišče okrožne sodnije v sprejemno pisarno, kjer ga je ta-koj zaslíšal preiskovalni sodnik. Polz je bil popolno-ma potr, dobro vedoč, kaj ima na vesti, da tokrat ne bo ušel tako poceni zasluženi kazni.

Vojska ali mir?

Iz Albanije in drugih krajev Balkana prihaja neprestano vesti o groznem klanju med katoliš-kimi Albanci. Na stotine kristjanov zdihuje po turš-kih temnicah in na stotine jih je pomorjenih. Al-banci, posebno katoliški Malisori, so vsled obljub turške vlade, da hoče uvesti zahtevane reforme, od-dali orožje in so se zopet vrnili na svoje domove. Namesto da bi Turčija uvedla takó potrebne, že ob-ljubljene reforme, ki bi pomirile prebivalstvo, je po-slala iz Male Azije na tisoče fanatičnega vojaštva v Albanijo, da se masčuje nad Albanci, ker so se dr-znili izsiliti reforme. Kakor pravi divjaki razsaja to vojaštvo po Albaniji. Nepopisne so grozovitosti, ki jih uganjajo. V okolici Skendra so pred nekaj dnevi polovili 50 kristjanov, katere so najprej na barbar-ski način mučili in nato umorili.

Povsem umevno je, da te grozne vesti o klan-ju kristjanov v Albaniji povzročajo velikansko ne-voljo med slovanskimi rodovi v Bolgariji, Srbiji in Črnigori. Ljudstvo v teh deželah zahteva kategorič-no od svojih vlad, da naj posredujejo pri turški vla-di in naredi konec temu klanju. Bolgarski narod pa zahteva naravnost od svoje vlade, da napove Bolga-rija Turčiji vojsko. Turčija je poslala na bolgarsko-turško mejo 80.000 mož, kjer se vrše vojaške vaje. Bolgarija je pa poklicala pod orožje tri letnike voj-ne rezerve. V Srbiji je vrhu tega še zbudilo veliko nevoljo, ker je turška vlada zaplenila 20 vagonov municije, ki je bila namenjena preko Soluna v Sr-bijo. Napetost na Balkanu je dosegla vrhunec in če se v zadnjem trenutku ne posreči vevlastim, pomi-riti razburjene duhove, Turčijo pa prisiliti, da skle-ne z Italijo mir in uvede reforme (v lastni upravi, je izbruh vojske na Balkanu neizogiben.

Tudi Avstrija ne more mirno gledati klanja kristjanov, ki stoje pod njenim varstvom. V delega-cijah so nekateri delegati že z vso odločnostjo za-htevali, naj Avstrija gre turškim kristjanom na po-moč.

Razgled po svetu.

Čez 5000 metrov nad zemljo. Dne 17. t. m. je dosegel francoski avijatik Legaquent višinski rekord, katerega je imel do sedaj avijatik Garros. Po natan-čnem merjenju je dosegel Legaquent višino 5680 m. O svojem višinskem poletu je napisal Legaquent za-nimiv in zelo obširen opis, kako se je počutil, ko je preletel višino 5000 metrov nad zemljo. On pravi: V višini 5000 metrov nisem sploh več zemlje videl. Postalo mi je silno dolgočasno in čutil sem se v tej višini zelo osamljenega. Skušal sem si kratiti čas s tem, da sem včasih potegnil za zvonec pri aparatu za merjenje višočine, da sem opazoval kazalec višin-skega barometra in moje žepne ure. Aparat za kisik sem začel vporabljal v višini 4800 metrov. Toda še vse to me ni razvedrilo. V kratkem me je premagala utrujenost in dolgočasje — zemlje ni bilo — ob enem sem postal grozno lačen. Višinski rekord sem dose-gel in v višini 5720 metrov sem ustavil motor in se spustil brez delovanja stroja do približno 100 metrov nad zemljo. Nato sem odprl zopet motor in srečno pristal. Prepričan sem, da bi bil lahko dosegel viši-no 6000 metrov ali celo 7000 metrov nad zemljo. Za-nimivo je pri tem, da je imel Legaquent s sabo dva registrirana barometra, kar je bilo jako dobro, kajti tekočina v enem barometru je v višini 5000 metrov že zamrznila.

Aretirani laški visokošolci. Orožništvo v Ro-veretu je aretiralo tri laške vseučilišnike in jih iz-ročilo okrožnemu sodišču v Roveretu. Aretacija je v zvezi z zadnjim kongresom laških dijakov v Rivi, na katerem so laški dijaki ostro napadali avstrijsko vladó in tržaško namestništvo zaradi italijanskega vseučilišnega vprašanja in sklenili korporativno iz-ročiti vdanostno izjavo laškemu profesorju, ki je bil vsled iredentističnega gibanja izgnan iz Avstrije.

Listnica uredništva.

Ptuj. Bilo v „Straži“ dne 20. septembra.

Zimski čas se bliža, treba bode tople obleke :: :: Množina vsakovrstnega svežega, lepega, dobrega blaga za moške, ženske in otroke od najcenejše do najfinejše kakovosti se Vam ponuja po jako nizki ceni v trgovini

Franc Seršen^a v Liutomeru

Prepričajte se, kupujte pri domačih, kupujte zanesljivo najbolje in najcenejše. Lepo blago za moške obleke se dobi že od 2 K naprej, za ženske obleke sukneno 120 cm široko blago od 70 vinarjev meter naprej. 189

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok? Potem pišite „Slov. Straža“ v Ljubljani po knjižico g. župnika Haaserja o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

Aparat za lotanje

kakor ga kaže

poleg
stoječa
slika

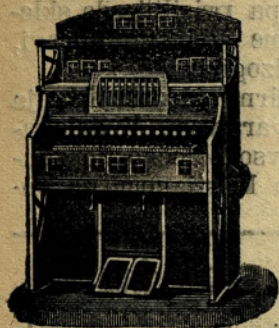
in kateri bi v nobeni hiši naj ne manjkalo, se dobi pri **Zinauer & Co.**

Sv. Jakob v Slov. gor.

Cena s svincem in navodilom samo 5 K. Pošilja se po povzetju. Jako priprosto! Zelo praktično! Nobena igrača!

„Slov. Straža“ v Ljubljani

želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri „Ljudskem zavarovanju“. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. — Ponudbe pod „Ljudsko zavarovanje“ na Slov. Stražo v Ljubljani. 171

Josip Brandl, izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najbolje kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi. Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto. 47

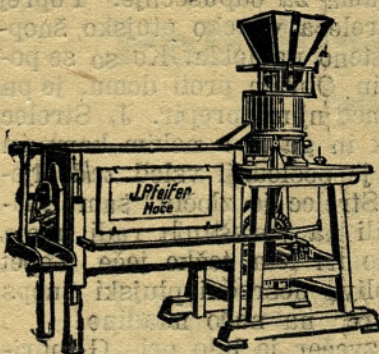
Loterijske številke: Dne 25. septembra 1912.

Gradec	41	11	52	17	3
Dunaj	44	69	84	68	61

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. Cena 3 krone (tudi v znamkah). — Pošilja franko. Mesina lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru Glavni trg tik rofovža. 181

Novost. Ročni mlin! Novost.

Zraven slike od mene iznajdene mline stavim v šestih različnih velikostih za roko, gepelj, vodno ali motorno moč. — Prva in druga velikost je najbolj priporočljiva za manjše kmetije, srednja za veleposestvo in večja za obrt. Pripomni se pa, da manjši mlini ravno tako dobro meljejo kakor veliki, ker ima vsak mlin štiri pajtije, in sicer en svilnat za fino pšenično moko dva za različne krušne moke in eden za gris. Kamenje si vsak kmet lahko sam z klepalom izoštiri, kakor pri vsakem navadnem vodnem mlinu. — V začetku si seveda ne znaš vsake dobre moke napraviti, kdor ni v mlinarski obrti izučen, se mora polagoma privaditi. Cene so pri sedajnih dragih razmerah tako nizko nastavljene, da je mogoče vsakemu, tudi najmanjšemu kmetu si tak mlin naročiti. V sedanjem razburjenem času, ki kmeta stiska od vseh strani in mu je ustreženo, če si zamore sam pomagati, je priporočljivo, da bi kmečke posojilnice, kmečke in strojne zadruge nakupile primerne mline v večjem številu po nižji ceni in jih razdelile med kmete proti polajšanemu vplačevanju.

Sprizgavalo:

Rakovnik, 13. febr. 1912.

Čenjeni gospod!

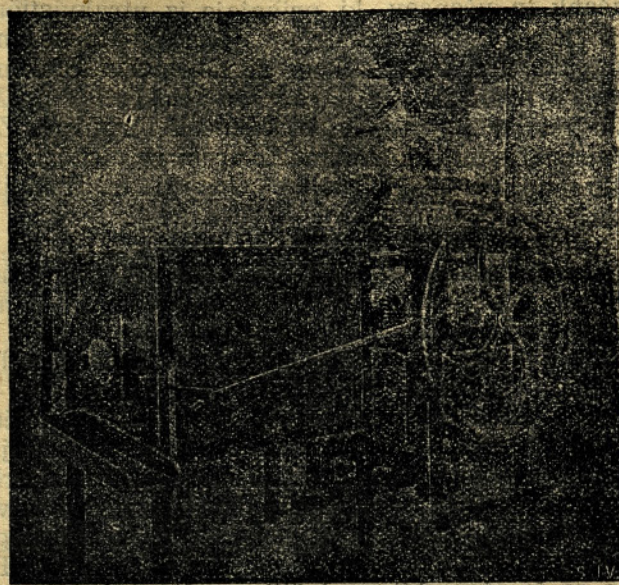
Naznanim Vam, da sem iskal po vseh tovarnah mlin, pa takega nisem mogel dobiti kakor je Vaš. Človek ga more z roko vrteti pa naredi boljše moko kakor vodni mlin. Kako nebi bili zadovoljni, ker ga vsak šolarski otrok lahko goni. V dveh urah zmelje mernik žita. Jaz sem prav zadovoljen s tem mlinom, kakor tudi vsi drugi, katerim ste ga poslali. Dragi gospod, jaz ga vsakemu kmetu priporočam. Srčni pozdravi! Štefan Colarič, Rakovnik št. 5, z. p. St. Jernej na Dolenjskem (Kranjsko). 444

Čeniki se razpošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Jos. Pfeifer,

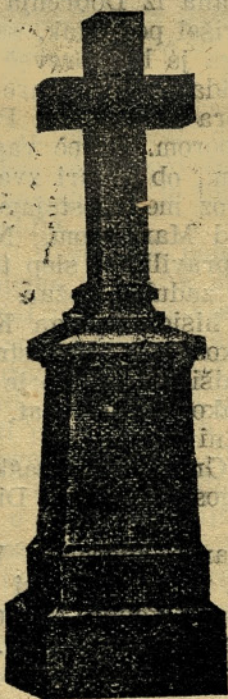
tovarna za poljedeljske in kmetijske stroje in livarna za železo in medenino v Hočah (Kötsch) pri Mariboru na Štajerskem. 444

Fr. Kampuš: Zg. Poljskava pri Pragarskem

vsem kmetom naznani in se jim priporoča, da bi prišli k njemu stroje kupovat, ker zdaj jih ima okoli 2 do 300 doma, vsake vrste, ima zdaj najnovejše ročne mlatilnice, tudi geplne-mlatilnice, slamožernice, repozernice, pluge, brane, okopalnike in osipalnike, mline za sadje in grozje mlet, stiskalnice ali preše, najnovejše sesalke ali pumpe za studence in gnojnice, s katero se lahko napumpa v eni minuti eden polovnjak vode ali gnojnice, vsake vrste male in tudi velike tehtnice, tudi vsake vrste mostne tehtnice, katere pustim sam postaviti na svoj odgovor, stroje za seno kositi, obračati in grabiti, najnovejše sejalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zrnja; ima tudi vsakovrstno železje za mline in žage, tudi motorje na bencin, sesalni plin, surovo olje, sopar ali „dampf“, največje mlatilnice, zraven ima vse kar kdo rabi, stroje za šivati „Central Bobin“ po najnižji ceni, vsakovrstne stroje za kovače, lončarje, opekarje, tudi opreme za pekarije, kotle za kuho, brzoparilnike prave „Alfa Separator“, po najnovejšem izdelane, pri katerih se prihrani zelo veliko časa in drv. Najnovejše mline za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma vsakovrstno zruje melje in doma vsakovrstno moko napravi, goni se lahko na roko, gepelj, tudi na vodno in parno moč, domači izdelek, dam tudi vsakemu kmetu na poskušnjo; kolesa ali bicikelnice, pisalne stroje vsake vrste. Zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji, tudi na več let. Kdor k njemu na dom pride, ali ako mu piše, da se on sam pri kmetu oglasi, dobi vsak kmet vse stroje 10 odstotkov ceneje, kakor drugače, vsakemu pride na svoje stroške na dom, da se dogovorita, ne na kmetove stroške. Vse varstvene priprave za mlatilnice se pri njem dobijo, katere mora vsak kmet imeti, kdor ima mlatilnico. 428

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusil in struze s strojnim obratom. :: Zaveš za graviranje trk. :: Izvrača nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala. :: Pletče za pohitro in razabornega marmarja. :: Velika zaloga izgotavljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. Čeniki in stroški priporočeni brezplačno.

Brzojavke: Kamnoseška družba :: Celje.

ROBERT DIENL

žganjarna v Celju

priporoča svojo doma-žgano slivovko, trpinovec, vinsko žganje, krnjavec kakor tudi

štajerski konjak

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovska cesta

št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Nikdar se ne bode te kesali.

ampak zadovoljni bode te in vedno hvalili slovensko trgovino, ker si lahko veliko denarja prihraniš če bode te vedno kupovali vse Vaše potrebščine v trgovini

J. N. Šoštarč, Maribor Gosposka ul. 5.

Veliko izbiro najboljšega in najmodernejšega blaga za moške in ženske obleke, platna, sukna, druka, satins, cefira. — Bogata zaloga gotovih oblek, srajce, kravate, ovratniki, naramnice, nogovice, dežniki itd. — Za telovadna društva vse potrebščine in kroji v zalogi.

Cene veliko nižje kakor drugod.

Postrežba strogo solidna